GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 205. Sâmbătă, 13 (25) Septemvre. 1886.

Braşovŭ, 12 Septemvre 1886.

De când domnesce militarismulŭ în Europa, popórele nu se mai potŭ bucura de pace. Causa este, că unŭ statŭ vrea sĕ întrécă pe altulŭ prin sporirea armatei şi prin înarmarea şi echiparea ei. Se pare că pacea nicĭ n'are adĭ altă menire, decâtŭ a lăsa timpŭ puterilorŭ ca sĕ se pregătéscă pentru rĕsboiu. Acésta pregătire fiindŭ împreunată cu enorme cheltuelĭ érăşĭ se pare, că popórele numai pentru aceea mai muncescŭ astădĭ, ca sĕ pótă plăti sumele colosale de carĭ au lipsă guvernele pentru a susţiné concurenţa, ce le-o impune militarismulŭ.

Nu trece unŭ anŭ ca miniştrii de rĕsboiu sĕ nu se presenteze înaintea ţĕrilorŭ cu nouĕ pretensiunĭ. Aci se schimbă sistemulŭ tunurilorŭ, aci alŭ puscilorŭ, aci e vorba de fortificaţiunĭ, aci de construirea de corăbii de rĕsboiu şi de drumurĭ de ferŭ strategice. Pretensiunile mergŭ până în înfinitŭ şi ataşaţii militarĭ ai diferitelorŭ state sciu sĕ raporteze, după fiecare manevră la care asistă, guvernelorŭ lorŭ, că au mai descoperitŭ aci la Francesĭ, aci la Germanĭ, aci la Austriacĭ, câte o îmbunătăţire, care trebue neapĕratŭ sĕ se întroducă şi la dênşii acasă, ca sĕ nu remână îndĕrĕptŭ.

In timpulŭ din urmă a eşitŭ la lumină unŭ nou sistemŭ de puscĭ de repetiţiă, carĭ au avantagiulŭ de a puté fi încărcate deodată cu mai multe cartuşe, ce se slobodŭ una după alta. Germania şi Francia îşĭ înarméză acum pe întrecute armatele lorŭ cu acestŭ nou sistemŭ de puscĭ. De aicĭ urméză, că Austro-Ungaria, vrêndŭ sĕ ţină pasŭ în armarea oştirei sale cu celelalte puterĭ se vede constrînsă de a întroduce şi ea noulŭ sistemŭ de puscĭ în armată.

Contribuabilii din monarchia nóstră au şi fostŭ avisaţĭ de cu vreme, că vorŭ avé sĕ aducă nouĕ jertfe, spre a face posibilă întroducerea puscilorŭ de repetiţiă. De ḑecĭ de anĭ se totŭ muncescŭ miniştrii de finance din cele două jumĕtăţĭ ale monarchiei spre a „restabili echilibrulŭ“ în financele statului, dér de câteorĭ credŭ că ar fi afiatŭ cheia, care sĕ-i pótă conduce la unŭ asemenea resultatŭ, vine câte o nouă pretensiune „nedelăturabilă“ şi restórnă toţĭ calculii lorŭ. Incă nicĭ nu suntŭ plătite spesele, ce le-a causatŭ întroducerea sistemului „Werndl“ în armata nóstră şi eată că acum se cerŭ alte multe milióne pentru schimbarea puşcilorŭ în puşcĭ de repetiţiă şi aceste milióne trebue sĕ fiă încărcate în spinarea contribuabililorŭ, pentru că visteriile din Viena şi din Peşta nu dispunŭ adĭ de nicĭ unŭ fondŭ de reservă, cum dispune de esemplu Germania.

S'a încinsŭ în foile oficióse şi neoficióse o discusiune în privinţa sumei, ce-o va recere îmbunătăţirea puscilorŭ. Părerea generală este, că puscile cu repetiţiă vorŭ costa, fiindŭ întroduse atâtŭ în armata de linià câtŭ şi în cea teritorială, celŭ puţinŭ vre-o 50—60 de milióne florinĭ. „Corespondenţa politică“ vorbesce numai de 15 milióne, dér unŭ oficiosŭ din Pesta calculéză, că acéstă sumă nu ar ajunge nicĭ măcarŭ pentru armata permanentă, care are necesitate celŭ puţinŭ de 733,230 de puscĭ. Socotindŭ o puşcă numai cu 40 florinĭ, resultă numai pentru armata de linià o cerinţă de 30 milióne florinĭ, ca sĕ pótă fi provĕḑută cu puscĭ repetitóre.

Câtŭ pentru necesitatea introducerei acestui sistemŭ de puscĭ nicĭ nu va mai puté fi discusiune în delegaţiunĭ, îndată ce ministrulŭ de rĕsboiu imperialŭ va constata, că tóte armatele statelorŭ marĭ s'au decisŭ a înarma infanteria lorŭ cu astfelŭ de arme perfecţionate.

In asemenĭ împrejurărĭ bieţii contribuabilĭ vorŭ trebui sĕ satisfacă cu resignaţiune şi acestei cerinţe, aducêndŭ nouĕ jertfe pentru siguranţa monarchiei. Nu-i vorbă, popórele Austro-Ungariei nu s'au retrasŭ nicĭodată dela asemenĭ jertfe, dér ar însemna a ascunde adevĕrulŭ décă nu amŭ recunósce, că acésta li se face din ḑi în ḑi mai grea.

Nu ne putemŭ asemĕna noi nicĭ cu Germania, nicĭ cu Francia, unde se face fórte multŭ şi pentru îmbunătăţirea stărei materiale a poporaţiunei, aşa că li este mai uşorŭ a suporta sarcinele budgetului militarŭ.

In monarchia nóstră din nenorocire n'amŭ sêmţitŭ până acuma ca guvernele sĕ se fi îngrijitŭ şi de starea materială a popórelorŭ cum se cuvine. De aceea ḑicemŭ şi noi, ceea ce ḑicea ḑilele aceste unŭ ḑiarŭ boemŭ:

Décă administraţia de statŭ se va îngriji de înaintarea spirituală şi materială a naţiunilorŭ din monarchiă, atuncĭ aceste vorŭ suporta încă sarcinĭ şi mai grele, décă nu, atuncĭ ele vorŭ fi îmbrâncite deja de povara sarcinelorŭ, ce trebue sĕ le pórte adĭ.

Pressa şi crisa bulgară.

Ḑiarulŭ rusescŭ „Novosti“ scrie despre crisa bulgară următórele:

„Singura recompensă a Rusiei pentru nenumĕratele jertfe ce le-a adusŭ ea in interesulŭ popórelorŭ balcanice póte şi trebue sĕ fiă numai, ca aceste popóre eliberate de Rusia celŭ puţinŭ sĕ nu servéscă apusului ca armă în contra Rusiei. Rusia are unŭ dreptŭ a cere acésta, şi acésta o şi póte dobêndi. Décă cei din Sofia credŭ, că, graţiă sprijinului din partea Angliei şi Austriei, va succede domnilorŭ Stambulov şi Mutkurov de-a împiedeca implinirea acestei pretensiunĭ a Rusiei, atuncĭ se amăgescŭ acolo fórte. Dupăce Rusia a sciutŭ sĕ o isprăvéscă cu Battenbergulŭ, va fi în stare a face acelaşĭ lucru şi cu aderenţii lui. Interesele vitale ale Rusiei o pretindŭ acésta“.

„N. fr. Presse“ scrie cu privire la atitudinea Germaniei în cestiunea bulgară:

„In sinulŭ poporului germanŭ se simte fórte viu trebuinţa de a se justifica politica Germaniei in cestiunea bulgară, dér décă acéstă justificare nu consistă, decâtŭ în articululŭ din urmă alŭ fóiei ›Nordd. Allg. Zeitung‹, atuncĭ îndoiéla nu se va delătura, décă a fostŭ de lipsă ca Germania sĕ cedeze Rusieĭ în aşa mĕsură. Organulŭ oficiosŭ ḑice, că Rusia n'a cerutŭ dela Germania nicĭ o concesiune. Acésta póte sĕ fiă adevĕratŭ, şi póte că Germania a făcutŭ concesiunile fără sĕ fi fostŭ provocată.

„Dér acésta nu schimbă nimicŭ din starea lucrului. Din contră articululŭ confirmă numai că cei din Berlinŭ au lucratŭ cu consideraţia la Rusia şi nu pentrucă ar fi convinşĭ că politica iniţiată este cea mai bună. Nu de multŭ ḑiarulŭ ›Post‹ a ḑisŭ, că politica germană ar fi fostŭ póte altfelŭ, décă s'ar fi pututŭ basa pe aceea, că Anglia va păşi energicŭ faţă cu Rusia. „Nordd. Allg. Zeit.‹ ḑice aceeaşĭ mai lămuritŭ. Acéstă fóiă declară, că situaţiunea ar fi deja cu totulŭ alta atuncĭ, când s'ar sci, că Anglia caută unŭ aliatŭ, care cu ea împreună sĕ se opună întrărei trupelorŭ rusescĭ în Bulgaria.

„In acéstă declaraţiă este cuprinsă mărturisirea, că actuala cedare a Germaniei faţă cu Rusia nu este fructulŭ amiciţiei, ci alŭ necesităţii. Ceea ce înse nu putemŭ înţelege cu mintea nóstră politică este causa, pentru care esistă acéstă necesitate, mai alesŭ dupăce ›Nordd. Allg. Zt.‹ asigură astădĭ pentru a ḑecea óră apreatŭ, că între cele trei împĕrăţii domnesce cea mai deplină înţelegere.

›Raportulŭ dintre cele trei puterĭ a ajunsŭ a fi o mare enigmă, pre care nimenĭ nu o mai înţelege. Nicĭ în Italia nu o înţelegŭ, precum arată articululŭ publicatŭ de Bonghi în „Nouva Antologia‹. Nu e mirare, décă politicii italianĭ se întrébă, că óre ce sĕ facă adĭ Italia, şi ce folosŭ ar aduce amiciţia ei pentru Austria şi Germania?‹

Contele Apponyi cătră alegĕtorĭ.

La 19 Septemvre, contele Albert *Apponyi* făcŭ o dare de sémă înaintea alegĕtorilorŭ sĕi din Iaszbereny.

In véra acésta, ḑise oratorulŭ, multe lucrurĭ s'au întêmplatŭ, care nu suntŭ nicĭ salutare nicĭ folositóre naţiunei nóstre. Incepŭ cu afacerea *Edelsheim-Ianski*. In interpelarea mea adresată ministrului preşedinte în sesiunea trecută am ḑisŭ, că armata nu e permisŭ sĕ încorporeze astfelŭ de idei, care stau în contradicere cu dreptulŭ publicŭ alŭ patriei nóstre, şi sĕ aibă astfelŭ de spiritŭ, care stă în contradicere cu simţĕmintele naţiunei, ci dorescŭ ca armata sĕ rĕmână o instituţiune comună. Dorescŭ totodată, ca sĕ fiă adusă armata în armoniă cu spiritulŭ publicŭ alŭ naţiunei unguresci şi cu simţĕmintele acesteia. Şi dela acestŭ punctŭ de vedere nu mĕ voiu abate. N'am luatŭ parte nicĭ la adunările poporale, pentrucă acea mişcare nu putea duce la altceva, decâtŭ sĕ întăréscă neîncrederea contra armatei ca instituţiune şi sĕ promoveze nisuinţele contra comunităţii armatei. Din punctulŭ de vedere alŭ partidei independente trebue sĕ încuviinţezŭ acestŭ mijlocŭ căcĭ nu esistă nicĭ o partidă în acéstă ţéră, care sĕ pacteze cu astfelŭ de elemente, carĭ nu s'au împăcatŭ deplinŭ cu constituţiunea ţerii séu carĭ conspiră contra ei.

Ce privesce resolvarea ce sa datŭ cestiunei armatei prin *autografulŭ regescŭ*, mărturisescŭ sincerŭ, că eu aşĭ fi datŭ altŭ sfatŭ corónei. Constatŭ, că autografulŭ este unŭ faptŭ îmbucurătorŭ, întru câtŭ din elŭ reese acea zelósă alipire cătră constituţiune, ce o dovedesce gloriosulŭ şi înălţatulŭ nostru monarchŭ şi rege; spiritulŭ armatei nu póte fi altulŭ decâtŭ alŭ comandantului ei supremŭ. Sub acésta din urmă enunciaţiune înse nu sĕ póte înţelege decâtŭ spiritulŭ monarchului, care pórtă pe capulŭ sĕu coróna ungurăscă şi care a juratŭ pe constituţiunea unguréscă. In acestŭ sensŭ autografulŭ regescŭ e de mare însemnătate.

De aci înse nu urméză, că problemele nóstre privitóre la armată s'au terminatŭ. Datoria nóstră e ca spiritulŭ părţii unguresci a armatei sĕ se apropiă de simţĕmintele naţiunei unguresci, cultivândŭ oficerĭ unguresci. De altmintrelea considerŭ ca înlăturatŭ periculŭ unui conflictŭ între naţiune şi armată, care ar periclita cele mai înalte interese de esistenţă. Unŭ greu norŭ, care ameninţă periculŭ, plutesce peste Europa, ameninţă în prima linià monarchia nóstră, dér şi mai multŭ patria nóstră. In contra acestui periculŭ ameninţătorŭ puterea nóstră armată e singurulŭ scutŭ.

Cu durere trebue s'o spunŭ, că ultimele evenimente au deşteptatŭ în noi o mare neîncredere cu privire la unŭ factorŭ ce ne obicĭnuiserămŭ alŭ privi ca unŭ sprijinŭ sigurŭ alŭ monarchiei nóstre, cu privire la *aliaţii nostri Germanĭ*. Deducŭ din ultimele evenimente, că ar fi o sinamăgire a conta pe acéstă alianţă. Diplomaţia germană protegiază nisuinţele puterei dela nordŭ, care periclitéză interesele nóstre. Numai pe propria nóstră putere putemŭ conta, pe Austria şi pe dinastiă, factorulŭ tăriei şi solidarităţii interne, cu care nu e bine sĕ înăsprimŭ conflictele.

In legătură cu acesta sĕ vorbescŭ despre natura *încurcăturilorŭ orientale*. O crisă îndoită ne ameninţă: pericululŭ că întinderea Rusiei periclitéză posiţiunea de mare putere a monarchiei nóstre, şi periculŭ că Rusia, sprijinită de nisuinţele panslaviste ale poporaţiunilorŭ slave de acolo, transplantéză în propria nóstră ţéră acelŭ veninŭ, care formézá unŭ motorŭ principalŭ alŭ nisuinţelorŭ sale d'a-şĭ întinde puterea Politica nóstra esternă n'are altă problemă, decâtŭ sĕ împedece pe Rusia a se înţeleni în peninsula balcanică şi popórele d'acolo sĕ-şĭ păstreze libertatea şi independenţa.

Dér ceea ce s'a întêmplatŭ în Bulgaria stă în contrastŭ cu acéstă direcţiune şi periclitéză siguranţa monarhiei nóstre. Prin acésta Bulgaria devine satrapiă rusescă. Căcĭ décă disgraţia Ţarului i e de ajunsŭ sĕ rĕstórne unŭ principe de pe tronŭ, atuncĭ oricine ar fi prinţŭ în locu'i nu póte fi decâtŭ unŭ instrumentŭ alŭ Rusiei.

Acéstă politică esternă, care şĭ-a luatŭ punctulŭ de plecare dela Skiernevice, e în contra intereselorŭ nóstre

şi décă naţiunea ungurêscă nu vré sĕ abdică de viitorulŭ ei, monarhia dela posiţia sa de mare putere, spre a întêmpina unŭ rĕsboiu, pe care ar trebui sĕ-lŭ purtămŭ în cele mai nefavorabile condiţiuni, atuncĭ trebue sĕ ne reculegemŭ şi sĕ ceremŭ o radicală schimbare a acestei politice, care nu e politică de pace, când ea permite unei puterĭ ce ne concurêză sĕ păşêscă pe acea cale, pe care mai curêndŭ sêu mai târḑiu va trebui sĕ ne ciocnimŭ. Acéstă politică ne duce sigurŭ la rĕsboiu şi decĭ nu o mai putemŭ permite, pentru că stă în contraḑicere cu chemarea istorică a naţiunei unguresci: d'a fi acésta o stâncă în care sĕ se sfărîme periculului ce ameninţă din ostŭ.

Oratorulŭ încheiă arătândŭ desavantagele ce le aduce ţĕrii *legea municipală* şi criticândŭ *situaţiunea financiară*. Indémnă apoi pe tóte elementele oposiţionale sĕ lupte la alegerĭ spre a rĕsturna guvernulŭ.

Călĕtoria ministrului Sturza.

Cetimŭ în „Pester Lloyd“ de Marţĭ:

Ministrulŭ românŭ de esterne, d. Sturza, care apăruse la manevrele din Galiţia ca sĕ salute pe monarhulŭ nostru în numele regelui Carolŭ, a petrecutŭ în sĕptĕmâna trecută câteva ḑile în Berlinŭ şi la întórcere a datŭ prin Viena. Ministrulŭ românŭ de esterne trebue că în acéstă călĕtoriă a avutŭ în vedere ţinta, d'a se informa în Germania şi în Austro-Ungaria despre situaţiune, şi nu ne îndoimŭ că a avutŭ ocasiune a afla, cu câtă stimă şi recunoscinţă se vorbesce pretutindenea despre atitudinea de totŭ démnă, ce a observat'o regatulŭ românŭ în cursulŭ întregei durate a crisei bulgare.

Fóia ungurêscă vorbesce apoi de atentatulŭ contra d-lui Brătianu, condamna acestŭ atentatŭ şi turburările pricinuite de cetele ce au năvălitŭ în redacţiunile pressei oposiţionale, precum şi agitaţiunile acesteia contra guvernului, corónei şi dinastiei, care au înăspritŭ opinia publică în România. D-lŭ Sturza, ḑice „P. L.“, s'a pututŭ convinge, că şi în Ungaria a produsŭ consternaţiune atentatulŭ, deşi ea ar avé sĕ se plângă de atitudinea d-lui Brătianu în cestiunĭ economice.

Revolta din Madridŭ.

Revolta era sĕ se facă în Barcelona, dér mai târḑiu s'a preferitŭ Madridulŭ. Din Madridŭ vine următórea depeşă: La 7 c. pela 12 ore nóptea s'a revoltatŭ infanteria din casarma St. Gil şi a dĕrîmatŭ ḑidurile ce o despărţeau de cavaleriă. Rebelii au rănitŭ pe trei ofiţerĭ, apoi vr'o 300 soldaţĭ au alergatŭ în stradă strigândŭ: „Trăiêscă Republica!« Alte trupe au trasŭ focurĭ asupra rebelilorŭ. Aceştia au pusŭ mâna pe linia de sudŭ, dér fură goniţĭ de acele trupe. Generalulŭ Vellarde, nevoindŭ sĕ mérgă cu rebelii, a fostŭ rănitŭ de mórte, ér colonelulŭ de artileriă, comitele Mirasal, a fostŭ ucisŭ. Patruḑecĭ de insurgenţĭ au silitŭ pe şefulŭ de staţiă sĕ le dea unŭ trenŭ separatŭ cu care au fugitŭ. A plecatŭ unŭ altŭ trenŭ în góna fugarilorŭ. Panica e mare.

Corespondentulŭ ḑiarului »Neue Freie Presse“ a avutŭ o convorbire cu preşedintele Camerei spaniole, d. Martos, la care a asistatŭ din întêmplare şi ambasadorulŭ spaniolŭ din Parisŭ. Preşedintele a ḑisŭ între altele: Liniştiţĭ opinia publică. Ultimulŭ evenimentŭ din Madridŭ n'are nicĭ o importanţă politică. Nu e o adevĕrată revoltă militară, ci numai o conspiraţiă nereuşită a vre-unui căpitanŭ; soldaţii acestuia au făcutŭ gălăgiă fugindŭ din casarmă, apoi s'au împrăştiatŭ vĕḑêndŭ că nu găsescŭ nicĭ unŭ ecou. Ei îşĭ aruncaseră puscile şi săbiile pe stradă. Generalii suntŭ credincioşĭ, ca şi grosulŭ armatei. Nu se sciă bine, dér conspiraţia pare a fi avutŭ intenţiĭ republicane, însĕ populaţia n'a secundat'o de locŭ.

Ambasadorulŭ a ḑisŭ: Am vĕḑutŭ multe depeşe, primite de Spaniolii de aicĭ, în care se spune că populaţia e indignată contra conspiratorilorŭ.

D. Martos a mai adăogatŭ că nu s'au simţitŭ pregătirĭ pentru aceste turburărĭ şi că a trecutŭ timpulŭ revoluţiunilorŭ în Spania, deóre-ce poporulŭ e sătulŭ de vecĭnice disordinĭ. In Spania poporulŭ se bucură de libertăţĭ destule.

SCIRILE ḐILEI.

Au sositŭ în Pesta *două note ale guvernului austriacŭ*, una privitóre la cestiunea vămii pe petroleu, alta privitóre la celelalte amĕrunte ale pactului. Deórece aceste rĕspunsurĭ nu dau basă comună pentru continuarea tractărilorŭ asupra punctelorŭ de diferenţă pendente, *nu e probabilă o apropiată întrunire a conferinţei vamale austro-ungare.*

—x—

Intr'o *conferinţă a partidei independente şi dela 48 Geza Polonyi* a arătatŭ că va interpela în cameră în afacerea incidentelorŭ dela primirea prinţului Alexandru de Battenberg în Pesta şi dela demonstraţiunea studenţilorŭ înaintea consulatului rusescŭ. Polonyi va interpela, că cu ce dreptŭ ministrulŭ Kalnoky se amestecă în afacerile interne ele Ungariei, cerênd sĕ se împedece o primire a prinţului. Şefulŭ detectivilorŭ, când a provocatŭ pe studenţĭ sĕ nu demonstreze, avea în mână o telegramă dela Kalnoky. Va mai interpela şi asupra pedepsirei studenţilorŭ, care s'a făcutŭ la avisulŭ ministrului Tisza. Gabrielŭ *Ugron* va interpela asupra enciclicei papale, ér Iuliu *Györffy* va interpela în afacerea încălcării graniţelorŭ de lângă Bucovina şi România.

—x—

Representanţii căilorŭ ferate austro-ungare, după ce au espusŭ motivele carĭ 'i face sĕ nu se folosêscă de denunţarea tarifului unionistŭ, au cerutŭ guvernelorŭ din Austria şi Ungaria sĕ aprobe continuarea tarifului unionistŭ. »Cu modulŭ acesta, ḑice "Fremdenblatt“, s'a făcutŭ primulŭ pasŭ pentru mai bune raporturĭ între Austro-Ungaria şi România; rĕmâne acum sĕ vedemŭ, décă acestŭ pasŭ va avea vr'o înriurire şi asupra relaţiunilorŭ politico-vamale între ambele state.“

—x—

Din partea *armatei comună austro-ungară* va asista la manevrele române d. generalŭ *Bernard* şi d. locotenentŭ Goertz.

—x—

Unŭ »patriotŭ« din comuna *Suciacŭ* se află fórte îngrigiatŭ din causa relaţiunilorŭ duşmănóse, în carĭ ḑice că s'arŭ afla naţionalităţile din comuna sa şi în numĕrulŭ mai nou alŭ lui »Ellenzék« învinovăţesce pe conducĕtorii poporului, că nu suntŭ destulŭ de stricţĭ faţă de poporŭ, care »astăḑĭ bombardêză ferestrile scólei de statŭ, mâne va cuteza — precum s'a mai întêmplatŭ acésta — a ameninţa cu rĕsturnare statulŭ ţĕrei unguresĭ şi a se ocupa cu negurosulŭ chipŭ alŭ Dacoromânimei“. — Patriotului se vede că frica de coleră i-a pricinuitŭ ferbinţeli la capŭ.

—x—

Din Miercurea i se scrie ḑiarului „Sieb. Deutsch. Tgbltt.“ »O patrulă de financĭ a datŭ la 8 Septemvre n. lângă muntele Frumósa peste unŭ nou transportŭ de 16 porcĭ, celŭ treceu ca *contrabandă din România* 4 inşĭ. Contrabandiştii au luat'o la fugă, ér patrula a împuşcatŭ după ei omorândŭ pe unulŭ, care se ḑice că nu era vinovatŭ, pentrucă venea dela stînă şi a însoţitŭ pe drumŭ pe contrabandiştĭ.« — „Frumóse« mĕsurĭ d'a se 'mpedeca contrabandele; în glonţĭ găsescŭ Ungurii singurulŭ mijlocŭ d'a le stirpi! Câtă civilisaţiă!

—x—

Guvernulŭ rusescŭ a înfiinţatŭ carantină pentru persónele şi mărfurile din Austro-Ungaria.

—x—

Miercurĭ în sĕptĕmâna trecută s'a începutŭ fundaţiunea *statuei lui Ovidiu*, care va fi aşeḑată în pieţa Independinţei din Constanţa, în Dobrogea. Statua e superbă ca execuţiune şi ca artă, ḑice „România,“ şi va fi rădicată pe la finele lunei Octomvre. Statua va avea 6 metri şi 10 centimetri înălţime dela pămêntŭ.

—x—

Cetimŭ în »Fremdenblatt«: »Edificiulŭ redacţiunei nóstre a fostŭ în ḑilele acestea teatrulŭ unui *atentatŭ*. Contele *Paul Festetics* jun. cu care acum câteva lunĭ s'a ocupatŭ o notiţă reprodusă în fóia nóstră şi în alte foi din Viena după ḑiarele unguresci, apărŭ într'unŭ timpŭ, cândŭ localităţile redacţiunei erau închise, în locuinţa privată a d-lui redactorŭ Iosifŭ *Regnier*, ce şéde în acéstă casă, şi după ce a adresatŭ fóiei cele mai obraznice insulte, lovi cu pumnulŭ în faţă pe bĕtrânulŭ şi bolnavulŭ redactorŭ. Dlŭ Regnier îi întórse imediatŭ lovitura şi fiulŭ sĕu, care alergă din odaia laterală, aruncă pe uşă afară pe contele. In contra atentatorului s'a făcutŭ arătare.«

—x—

„Divina Comediă“ alui Dante e oprită de ministerulŭ turcescŭ, în urma unui avisŭ superiorŭ, a întra în Turcia, sub motivŭ că acéstă lucrare îşĭ bate jocŭ de tóte religiunile.

Congresulŭ studenţilorŭ din România.

Ḑiarulŭ »Tutova« din Bêrladŭ spune, că în tot timpul câtŭ a duratŭ şedinţele congresului, oraşulŭ Bêrladŭ era ca într'o sĕrbătóre. Se observa o mişcare în continuu de diminéţă până în séră, aşa încâtŭ tóte afacerile erau lăsate la o parte. Şedinţele congresului au fostŭ visitate de sute de persóne şi din totŭ ce are oraşulŭ mai inteligentŭ. Bêrladulŭ a rĕmasŭ încântatŭ de frumósa purtare a tinerilorŭ sĕi óspeţĭ, care n'a lăsatŭ nimicŭ de doritŭ.

Cu ocasiunea banchetului datŭ de primăria oraşului Bêrladŭ, în onórea studenţilorŭ universitarĭ în ḑiua de 8 Septemvre, s'a oferitŭ d-lui *Marinŭ Dumitrescu*, studentŭ în litere şi filosofiă, dela universitatea din Bucuresci, o frumósă cunună de stejarŭ, precum şi unŭ orologiu de aurŭ, din partea unui mare numĕrŭ de cetăţenĭ Bêrlădenĭ din tóte ramurile societăţii, asemenea şi unŭ mare şi frumosŭ buchetŭ de florĭ de către comitetulŭ de recepţiune pentru sentimentele religióse şi naţionale, manifestate prin conferinţa d-sale ţinută conformŭ programei congresului despre *„Mişcarea Românilorŭ sub Horia.“*

In ultima şedinţă a studenţilorŭ în urma tragerei la sorţĭ a oraşului, în care se va ţiné alŭ 8-lea congresŭ la anulŭ viitorŭ 1887, sorţii au destinatŭ pentru acestŭ finitŭ oraşulŭ Craiova, capitala Olteniei.

FOILETONU.

STAFII.

O credinţă populară ne spune, că décă cineva voia, în vechime, sĕ 'şĭ dureze o casă, trebuia, pentru ca ea sĕ nu se dĕrîme, sĕ ia pe furişŭ umbra, sêu mai bine ḑisŭ mĕsura corpului unui omŭ şi s'o ḑidêscă în pivniţă.

Omulŭ, căruia i se lua umbra, după şése sĕptĕmânĭ înceta sĕ mai vieţuiêscă, şi sufletulŭ lui, trecêndŭ în pivniţa casii, se transforma în stafiă şi casa atuncĭ se înţepenea aşa de tare pe umerii ei, încâtŭ nu mai avea habarŭ de nicĭ o vijeliă şi trăia câtŭ lumea.

Trebuia însĕ, ca stafia sĕ nu-şĭ piardă puterile, se fiĭ îngrijită bine, dându-i-se în fiăcare séră mâncare îndestulătóre şi vinurĭ vechĭ şi neoţĕtite.

Dămŭ aci trei anecdote asupra stafiilorŭ din acele vremurĭ depărtate.

*

Pe la anulŭ 1840, locuia în Câmpu-Lungŭ Postelniculŭ Gavrilŭ O...

Avea mai mulţĭ copii, între carĭ unŭ băiatŭ şi o fată, gemenĭ, erau încă în leagănŭ; pe lângă ei mai avea din pĕcate şi o stafiă în pivniţă.

Era în ḑiua nunţii fetei celei mai marĭ a Postelnicului. Slugile, zăpăcite, uitaseră sĕ ducă *Cocónei*, după cum îi ḑiceau dênşii, mâncarea şi vinulŭ obicĭnuitŭ.

Pe când se făceau cununiile tinerilorŭ, nişte ţipete îngrozitóre, ce veneau din odăiţa copiilorŭ, încremeniră de spaimă pe toţĭ cei de faţă.

Intéia clipă de grózà trecêndŭ, toţi se repeḑiră în odăiţa gemenilorŭ şi acolo ḑăriră, plecatŭ pe corpulŭ golŭ alŭ copiilorŭ, unŭ ţiganŭ despoiatŭ, cu ochii bolboşaţĭ şi sângeraticĭ, cu pĕrulŭ vîlvoiu şi lungŭ până la călcâie, sugêndŭ cu buzele-i scârbóse din sângele caldŭ şi dulce alŭ nevinovatelorŭ fiinţe.

Intr'o clipă fù prinsŭ şi legatŭ, cu tóte opintirile şi casna ce 'şĭ dĕduse sĕ scape.

Când se uitară bine la dênsulŭ, recunoscură pe unŭ ţiganŭ, dispărutŭ de multŭ din laia de robĭ a boerului, care, ca sĕ scape de muncă şi sĕ trăiêscă după pofta inimei, profitase de credinţa ómenilorŭ şi se făcuse stafiă.

*

Mai mulţĭ ofiţerĭ de suita caimacamului Vogoride, fiindŭ trimişĭ în misiune la Bucurescĭ, după o ḑi de cale obosiţĭ, setoşĭ şi c'o fóme cumplită în stomacŭ, poposiră pe séră la mănăstirea Neamţului.

Dupăce odihniră puţinŭ, vĕḑêndŭ că pré sfinţii călugărĭ n'au nicĭ gândŭ sĕ le dea sĕ mănânce, cerură sĕ le puiă masa.

— Vai! strigară sfinţii înspăimântaţĭ, nu putemŭ sĕ vĕ dămŭ nimica de mâncare.

— Şi pentru ce?

— In pivniţă, sfîrşiră clănţănindu-le măselele şi tremurândŭ din tóte mădularele, e stafia!...

— Ei, aşi!... ḑise unulŭ din oficerii prin gândulŭ căruia, precum şi prin alŭ camaraḑilorŭ sĕi, trecuse idea că popii din sgârceniă nu vorŭ sĕ le dea de mâncare.

Dupăce se sfătuiră între dênşii, unulŭ din ei ḑise:

— Părinte chelarŭ, dă-ne cheile sĕ ne aducemŭ noi de mâncare....

— Dómne Sfinte!.. strigară îngrijiţĭ, ce vreţĭ, sĕ vĕ omóre?....

— Tacĭ, părinte, şi dă cheile!

Popa dede cheile, carĭ îi zăngăneau în mânĭ de frică, ér oficerii luândŭ luminările de pe masă şi scoţêndŭ săbiile, porniră rîḑêndŭ pe uşă, pe când bieţii popĭ turnau la mătănii una şi una.

Ajungêndŭ la pivniţă deschiseră chepengu şi întrară.

De odată o suflare puternică le stinse luminările şi o dróiă de cărămiḑĭ curse ca plóia pe capetele lorŭ.

Oficerii, uimiţĭ câtva, înaintară, cu sabia înainte, în

Ultime sciri.

Constantinopolŭ, 21 Septemvre. (Cale indirectă.) Singurulŭ faptŭ vrednicŭ de semnalatŭ şi a cărui transmisiune directă a fostŭ oprită de censură, este că Sultanulŭ, contrarŭ cu ceremonialulŭ fixatŭ mai înainte, *n'a primitŭ erĭ pe ducele de Edimburg* după debarcarea sa. Sultanulŭ s'a scusatŭ prin tênĕrulŭ sĕu fiu, care a spusŭ că tatălŭ sĕu suferea de unŭ reumatismŭ acutŭ. Audienţa va avea locŭ probabilŭ astădĭ. Se scie de altminterĭ că audienţele şi învitările Sultanului Abdulŭ Hamid suntŭ totdéuna obiectulŭ amânărilorŭ succesive- Astfelŭ mai deunădĭ unŭ ministru strĕinŭ şĭ-a vĕdutŭ amânată audienţa sa de şépte órĭ. Sĕ pretinde că astrologulŭ palatului a făcutŭ o predicere sinistră pentru casulŭ în care Sultanulŭ ar contraveni acestei regulĭ.

Viena, 22 Septemvre, „Noua Pressă Liberă" semnaléză *înarmările formidabile ce se facŭ în Anatolia.* Erzerum e complectŭ fortificatŭ; alŭ patrulea corpŭ de armată e măritŭ cu 2 regimente de cavaleriă şi cu 2 regimente de artileriă.

Roma, 22 Septemvre. — Ministrulŭ marinei a hotărîtŭ construirea a 6 monitóre.

Londra, 22 Septemvre. — In Camera Comunelorŭ lord. R. Churchill, rĕspundêndŭ la o întrebare a deputatului Cremer, spune că *guvernulŭ nu va esita a convoca în modŭ estraordinarŭ parlamentulŭ,* décă politica orientală, în intervalulŭ sesiunilorŭ, ar necesita adoptarea unorŭ resoluţiunĭ importante. Guvernulŭ, adauge elŭ, cunósce starea seriósă a lucrurilorŭ actuale, stare ce póte face ca afacerile Bulgariei sĕ devină critice, dér crede că póte avé óre-care dreptŭ a reclama încrederea parlamentului pentru tratarea dificultăţilorŭ existente. Scopulŭ principalŭ ce urmăresce guvernulŭ în tóte cestiunile europene este de a susţiné concertulŭ puterilorŭ, pentru a mănţiné pacea Europii.

Constantinopolŭ, 22 Septemvre. Circulă scirea că marele duce ereditarŭ alŭ Rusiei va visita în curêndŭ pe Sultanŭ.

Londra, 22 Septemvre. Camera Comunelorŭ a respinsŭ bilulŭ Parnell prin 279 voturĭ contra 202. Deputatulŭ irlandesŭ Dillon a declaratŭ că se va duce în Irlanda sĕ îndemne pe arendaşĭ la resistenţă D. Hicks-Beach, secretarŭ pentru Irlanda, a datŭ sĕ se înţelégă că parlamentulŭ ar puté fi convocatŭ în curêndŭ pentru a vota o lege de coerciţiune. Diarele consideră situaţiunea în Irlanda ca fórte gravă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

MADRIDŬ, 24 Septemvre. — Capii conspiraţiunei de Duminecă, generalulŭ Villacampi, căpitanulŭ Gonzalez au fostŭ făcuţĭ prisonierĭ. Propaganda antimonarhică, condusă de deputatulŭ Salmeron, continuă.

Dare de sémă publică.

In comuna T. Santău (Selagiu) s'a ţinutŭ la 30 Aug. a. c. adunarea generală a Reuniunei femeilorŭ române selagiane la olaltă cu a Despărţ. XI alŭ Assoţ. Transilvane pentru liter. şi cult. poporului românŭ, cu care ocasiune s'a arangiatŭ în séra acelei dile unŭ balŭ împreunatŭ cu sorţire de obiecte în folosulŭ fondului amintitei Reuniunĭ.

Conformŭ apelului, emisŭ la timpulŭ sĕu, către on. publicŭ prin subscrisulŭ Comitetŭ localŭ de primire, au incursŭ banĭ şi obiecte pentru scopulŭ indicatŭ dela următorii binefăcĕtorĭ:

Prin d. colectante Teodorŭ *Medanŭ,* învĕţ. şi cant în Hotoanŭ, dela p. t. domnĭ şi dómne: Ioanŭ Ciuleanŭ, proprietarŭ în Băbenĭ 1 fl; Maria Malinaşiu, învĕţătorésă în Băbenĭ, unŭ fundŭ de perină; Vincente Tamaşianu, notarŭ în Cuciulata 50 cr.; d-ra Ana Gîţiu din Ilénda mare unŭ fundŭ de perină şi o şervetă; Ioanŭ Besenski neguţătorŭ în Lăpuş. ung. 50 cr.; apoi din Căp. Mănăşturŭ: d-ra Regina Iuga unŭ ştergarŭ şi 50 cr.; Alesandru Culceriu, medicŭ 1 fl.; Ana Bobŭ Hangea o catrinţă şi d-ra Maria Anca unŭ ştergarŭ. Vasiliu Dragoşiu, adv. în Şiomcuta mare 1 fl., Gavrilŭ Florianŭ, învĕţ. în Preluca 25 cr.; d-ra Lucreţia Corvinŭ din Vadŭ 20 cr; Unŭ Românŭ 20 cr.; Teresia Cosmuţa, notăreşiţă în Coaşiu 2 şervete; Unŭ Românŭ 20 cr.; N. N. 20 cr; Helena Costinŭ n. Lucaciu, preutésă, o învĕlitóre de póme; Ioanŭ Costinŭ, preotŭ în Satulŭ nou de susŭ 1 es. din opulŭ: Manualŭ de stupăritŭ; Helenca Herscoviciu 20 cr.; Petru Petrovanŭ, notarŭ în Săcălăşienĭ 40 cr. — Din Baia mare: Ana Bilţiu, protopopésă 1 fl.; Buciu Şiandorésa 50 cr.; Gizela Drumariu 1 fl.; d-ra Paulina Popŭ, o ţinĕtóre de perie şi 50 cr.; N. N. 50 cr.; d ra Rosalia Mureşianu, o învĕlitóre de póme. — Din Ciomocozŭ: Mihaiu Buténu, propr. 2 fl.; Ioanŭ Oroşŭ, maşinistŭ 1 fl; Vasiliu Săitoşiu, 1 fl. — Din Sanislau: Gavrilŭ Lazarŭ, protopopŭ 1 fl.; Alexandru Bonea, poştariu 1 fl.; Iuliana Cosmuţia, notăreşiţă 1 fl.; Ioanŭ Bardoşĭ, propr. in Piscoltŭ 1 fl. — Din Vaşadŭ: Paulŭ Papp, archidiaconŭ 1 fl.; Iuliana Bozintanu 1 fl.; Ioanŭ Ciuleanu, învĕţătorŭ în Érkávás, 2 coşiere de spetéză. — Din Hotoanŭ: D şórele Teresia şi Christina Matheocu, tasă pentru pocalŭ de florĭ şi o sterg. de pene; juna fetiţă Teresia Cavaşianu unŭ sterg. de pene; Junimea română din Hotoanŭ 2 pocale de ţinutŭ florĭ şi o cutiă pentru tutunŭ. Din Mădăraşŭ: D şóra Eleonora Dragoşiu, o cătrinţă; Ioanŭ Szeremi, archidiaconŭ 1 fl.; Paulŭ Blahoviciu, plebanŭ rom. c. 1 es. din opulŭ „A lélek napi tápja;« Petru Bancu 20 cr; D-şóra Emilia Marcuşiu 50 cr.; Cornelia Marcuşiu, preotésă în Hodisie 1 fl.; Elisabeta Romanŭ, notăreşiţă în Vima m. unŭ stergarŭ; D-şóra Maria Kerezsi din Portelecŭ, o tasă pentru bilete.

Prin d. *Ioanŭ Kövari,* teologŭ în Peşta: dela d. Felicianŭ Branu, teologŭ 50 cr. şi câte unŭ es din Diamanten und Perlen, Angelina, Le Novelle şi Margaritare; Ioanŭ Fersiganŭ, teologŭ abs. 50 cr.

Prin d. *Vasiliu Leşianu,* prof. în Beiuşiu: din propria bunăvoinţă unŭ serviciu de mésă pentru 6 persóne şi o picsidă pentru tutunŭ; Eufimia Stefanică, profesoriţă 1 fl.; D-şóra Florica Leşianu, o perinuţă şi o punguliţă pentru orologiu.

Prin d-lŭ *G. V. Borgovanŭ,* prof. preparand. în Gherla: Junimea preparandială o cutiă de spetédă, Ludovica Borgovanŭ, o tasă pentru bilete; N. F. Negruţiu, redactorŭ 5 fl.; Grigoriu Steţiu, adv. 60 cr.

(Va urma.)

DIVERSE.

Amorurile Victoriei. — Este vorba de d-na Schilling-Hulskamp, născută Victoria Morosini, fiica unui bancherŭ bogatŭ din New-York. Ea se amorezase de vizitiulŭ tatălui sĕu şi-lŭ luase de soţŭ. Familia refusândŭ d'a recunósce acéstă căsĕtoriă, Schilling devenì conductorŭ de tramway, pe când soţia lui făcu sĕ fie primită ca figurantă într'unŭ teatru. Dér, écă că fugì cu unŭ tênĕrŭ elegantŭ, unŭ studentŭ, George Mac Clellan, fiulŭ unui neguţătorŭ de cauciucŭ. Soţulŭ ei se mângăia de nenorocirea lui, povestindŭ unui diaristŭ amorurile sale, pe carĭ »Curierulŭ Statelorŭ-Unite« le publicà în termenii următorĭ: »Când intraiu, dise elŭ, la d. Morosini, mĕ aflamŭ numai de cincĭ-spre-dece minute în grajdŭ, când écă că Victoria se coborì în curte; ea voia »sĕ védă mutra vizitiului." Era într'o diminéţă. După amiadĭ ér venì la grajdŭ, şi apoi, îşĭ făcu unŭ obiceiu ca sĕ visiteze de douĕ orĭ pe di caii şi sĕ vorbéscă cu vizitiulŭ. Ea era cu mine fórte amabilă, şi acésta o atribuiamŭ bunĕtăţii inimei sale. Intr'una din dile mĕ lovì unŭ calŭ cu piciorulŭ; Victoria alergà sĕ mĕ vadă, se interesà de mine şi 'mĭ dete 2 dolarĭ pentru a plăti pe doctorŭ. Apoi găsì acestŭ pretecstŭ pentru a'mĭ aduce totŭ felulŭ de mâncărĭ. Acéstă stare de lucrurĭ ţinuse vr'o trei lunĭ, când într'o di îmĭ dise:

— »Sci care este contrariulŭ cuvêntului *hate?* (a urî.)« — »Contrariulŭ cuvêntului *eight?* (optŭ)", îi diseiu, privind'o uimitŭ. „Este nouĕ!" — Dér nu vreau sĕ dicŭ asta, adaogă ea; nu *eight, ci hate!* Contrariulŭ lui *hate* este *love.* Ei bine! află că te iubescŭ.« — „Rîdeţĭ de mine?« Ea se supără şi jură că mĕ adóră. Voia sĕ plece cu mine, şi sĕ trăimŭ împreună orĭ unde ar fi. O colibă şi o inimă nu ne este de ajunsŭ? Căutaiu sĕ raţionezŭ şi s'o convingŭ, dér nu voì s'audă nimicŭ. In fine, îmĭ spuse că are sĕ se arunce în rîu. In cele din urmă, mĕ hotărîiu, plecaiu cu dênsa... şi écă resultatulŭ acestei nebunii!« De alminterĭ, cu tóte doleanţele sale, don Juanul de grajdŭ nu este câtuşĭ de puţinŭ interesantŭ; elŭ însuşĭ a aruncatŭ pe soţia lui în braţele curtesanului ei. Când Mc. Clellan scrise pentru prima óră actriţei, cerêndŭ permisiunea d'a se presenta, celŭ care rĕspunse fù soţulŭ ei: „Te vomŭ primi amêndoi cu plăcere." Elŭ nu şĭ-a făcutŭ nicĭ unŭ scrupulŭ d'a petrece cu „scumpulŭ sĕu amicŭ", fumândŭ ţigărĭ şi bêndŭ şampaniă. Celŭ mai bunŭ amicŭ alŭ soţului devenì celŭ mai bunŭ amicŭ alŭ soţiei lui. Acésta este clasicŭ.

***

Unŭ omŭ care nu dorme. — Décă la Milan este unŭ omŭ care nu mănâncă (doctorulŭ Succi), la Roma este unŭ altulŭ care nu dórme. Acestŭ fenomenŭ se numesce Massimiliano Ranzani şi este în etate de patrudecĭ şi doi de anĭ. Elŭ esercită modesta funcţiune de portarŭ, pieţa Montanara, şi în orele sale de repaosŭ se ocupă cu meseria de cârpacĭ. Massimiliano Ranzani s'a presentat trei dile d'arêndulŭ la biuroulŭ unui diarŭ pentru a ruga pe chronicarŭ sĕ anunţe că suntŭ optŭ-spre-dece dile şi optŭ-spre-dece nopţĭ de când nu dórme. Ranzani a citatŭ numele mai multorŭ persóne carĭ potŭ sĕ dovedéscă că aserţiunea sa este adevĕrată; de altmintrelea, elŭ a disŭ că este în stare sĕ facă o lungă esperienţă înaintea unui comitetŭ compusŭ de persóne carĭ ar voi sĕ-lŭ supravegheze. Ranzani pretinde că în timpulŭ în care nu dórme póte sĕ facă totŭ felulŭ de esercіţii obositóre, de esemplu sĕ umble fórte multŭ, fără ca sĕ-i fiă somnŭ. De altmintrelea, pare că are obiceiulŭ d'a umbla óre întregĭ. Singura trebuinţă ce simte este d'aşĭ spăla fórte desŭ capulŭ cu apă rece şi d'a purta asupră'i unŭ flaconŭ cu amoniac pe care îlŭ respiră din cândŭ în când. Elŭ mănâncă fórte puţinŭ, şi declară că în timpulŭ celorŭ optŭ-spre-dece dile n'a simţitŭ nicĭ odată trebuinţa d'a dormi. Unŭ singurŭ lucru îi face rĕu, sórele; şi pentru aceea este nevoitŭ d'a sta totdéuna la umbră.

***

Unŭ contŭ curiosŭ. — Cunoscutulŭ cuartetŭ de violinişti Maretsek întreprinse în trecutele dile o călĕtoriă artistică prin diferite tîrgurĭ şi oraşe micĭ. Deunădĭ musicanţii ajunseră la unŭ orăşelŭ depărtatŭ în fundulŭ munţilorŭ. La birtulŭ d'acolo primulŭ violonistŭ afişase în persónă unŭ placart manuscriptŭ, anunţândŭ pentru séră o producţiune musicală; programa cuprindea în litere marĭ numele compositorilorŭ din care aveau sĕ cânte: »Astădĭ la optŭ óre séra, musică de cuartetŭ: Mozart, Rossini, Beethoven, Meyerbeer." A doua di birtaşulŭ mai versatŭ în chimia ocnologică decâtŭ în arta musicală, presenta musicanţilorŭ următórea socotelă: „Domnului Mozart pentru locuinţă, mâncare şi vinŭ unŭ florinŭ 70 crucerĭ; Domnului Rosini pentru cameră, mâncare, vinŭ şi o buteliă de bere unŭ florinŭ 90 crucerĭ; Domnului Meyerbeer pentru cameră, cină şi douĕ butelii de bere unŭ florinŭ 85 crucerĭ, ér d-lui Beethoven pentru cele de mai susŭ şi diferite alte consumaţiunĭ duoi florinĭ şi 5 crucerĭ, peste totŭ şépte florinì 60 crucerĭ!

***

Libertatea pressei în China. — „Gazeta de Peking« publică unŭ decretŭ alŭ împĕratului Kurang-su, care transformă pedépsa literatului şi publicistului Wong-tzi, care era sĕ fiă tăiatŭ în patru, într'o simplă decapitare. Acestŭ publicistŭ comisese crima de laesa-maiestate că într'una din scrierile sale sciinţifice a pomenitŭ şi numele mai multorŭ împĕraţĭ chinesĭ rĕposaţĭ, ceeace interdice strictŭ eticheta Curţii chinese. Copii acestui mare criminalŭ vorŭ fi executaţĭ la mórte la tómnă.

RECTIFICARE. In fruntea numĕrului de erĭ 204 alŭ foiei nóstre este a se corege data, cetindu-se *„Vinerĭ"* în locŭ de Joi 12 (24) Sept.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

---

mai multe direcţii. Lupta ţinù încă câtăva vreme până ce unŭ ţipetŭ rĕsunà într'unŭ colţŭ.

— Iartă-mĕ, cocóne, că nu mai facŭ, sĕ mai audì şi îndată eşì la ivélă o namilă de ţiganŭ dusŭ de ceafă de oficerulŭ care-lŭ prinsese.

Sêrmanii călugărĭ, carĭ obosiseră, făcêndŭ la mĕtănii, începură sĕ rîdă printre lacrĕmĭ, şi unulŭ din evĕdêndŭ pe ţiganŭ, dise:

— Uite mĕ!... Gheorghe!... Ce mai facì?...

Stafia era unŭ Ţiganŭ mănăstirescŭ.

Chefulŭ oficerilorŭ ţinù trei dile şi trei nopţĭ, după cum dice povestea, şi călugării de bucuriă că scăpaseră de stafiă, uitară de slujba bisericei şi se chefuiră aşa de bine, încâtŭ durmeau duşĭ, unulŭ peste altulŭ, pe sub mese.

*

In colţulŭ dintre strada Dómnei şi calea Victoriei din Bucurescĭ era mai acum cincĭ-decĭ de anĭ o cârciumióră.

De cum se însera, bietulŭ cârcĭumarŭ nu mai putea sĕ vêndă nicĭ picŭ de vinŭ, din pricina stafiei din pivniţă, care se pripăşise de câtva timpŭ şi care îi sleise totŭ ce bruma agonisise.

Desnădăjduitŭ, într'o di, îşĭ luà inima în dinţĭ, închise prăvălia, îşĭ încărcà puşca bine şi cu tóte că tremura ca varga, intrà în pivniţă de cu nămédă şi se ascunse după o bute.

Când se înoptase bine, étă că rĕsare deodată o mătăhală care, după ce ocolì pivniţa de trei orĭ şi bătù cu ciocanulŭ în tóte buţile, alŭ cărorŭ ecou rĕsunà până în fundulŭ inimei cârciumarului, luà douĕ căldărĭ dintr'unŭ colţŭ şi punêndu-le la douĕ buţĭ, dete drumulŭ canalelorŭ.

Cârciumarulŭ, deşi înţepenitŭ de spaimă, vĕdêndŭ că i se golescŭ aşa de bine buţile, uità orĭce frică, puse puşca la ochĭ şi strigà:

— Inchide canalele, că dau focŭ!...

Stafia dĕdù sĕ fugă, dér cârciumarulŭ, care se însdrevenise, alergà după ea şi o prinse.

Era o Ţigancă despoiată cu pĕrulŭ despletitŭ, dela una din clădirile vecine, care găsise ingeniosulŭ mijlocŭ de a'şĭ apropia vinulŭ cârciumarului, trecêndŭ printr'o deschidĕtură a didului, spartŭ de tovarăşii ei.

In halulŭ în care se afla şi cu căldările în mână, cârciumarulŭ o duse la Agie, unde i se dete o bună recompensă naţională pentru invenţiunea ei.

(„România")

Marion.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Septemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	105 85
Rentă de hârtiă 5%	93.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	1004.0
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120 75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124.75
Renta de hărtiă austriacă	84.05
Renta de arg. austr.	84 85
Renta de aurŭ austr.	117 20
Losurile din 1860	140 25
Acțiunile băncei austro-ungare	861 —
Act. băncei de creditŭ ung.	285.75
Act. băncei de creditŭ austr.	276.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	9.94
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.40
Londra 10 Livres sterlinge	125.40

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 9 Septemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	—94	95—
Renta rom. amort. (5%)	96¼	97—
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—	33½
Credit fonc. rural (7%)	103¾	104—
» „ „ (5%)	87½	87¾
» » urban (7%)	100½	101—
» » » (6%)	92—	92½
» » » (5%)	82—	82½
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	14.25
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01—	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 23 Septemvre st. n. 1886.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.59	8.62
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'orĭ	9.90	9.94
Lire turcescĭ	11.20	11.25
Imperialĭ	10.23	10.26
Galbenĭ	5.90	5.94
Scrisurile fonc. »Albina»	100.50	101.50
Ruble Rusescĭ	121.½	122.½
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Nr. 1965/1886.

Concursŭ.

Postulŭ de notarŭ comunalŭ în comuna Sĕliste, comitatulŭ Sibiiului, devenindŭ prin mórte vacantŭ, pentru îndeplinirea acestui postŭ se escrie concursŭ.

Pe lângă salarulŭ anualŭ de 600 fl. notarulŭ comunalŭ pentru lucrărĭ private se remunerézĕ după tarifulŭ existentŭ.

Cei ce dorescŭ a câștiga acestŭ postŭ suntŭ provocațĭ decĭ a-șĭ înainta cererile provĕḑute cu dovadă despre cualificațiunea legală celŭ multŭ până în finea lunei lui Octomvre st. n. la subscrisulŭ.

Sĕliste, în 13 Septemvre 1886.

Pretorele supremŭ alŭ cercului:
Liviu de Lemény.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonézĕ din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

PREȚULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ șése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate.

pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.30	—
Predealŭ (	—	9.32	1.14	—
Predealŭ (	—		—	—
Timișŭ	—	9.56	1.45	—
Brașovŭ (	—	10 29	2.32	—
Brașovŭ (	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra (	10.29	—	8.01	—
Sighișóra (	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.34	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.52	—
Teiușŭ	2.34	—	11.41	—
Aiudŭ	2.55	—	1.12	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.42	—
Uióraĭ	3.24	—	1.51	—
Cucerdea	3.36	—	2.15	—
Ghirisŭ	4.11	—	3.12	—
Apahida	5.36	—	4.59	—
Clușiu (	5.56	—	5.30	—
Clușiu (	6.31	6.03	—	8.00
Nedeșdu	6.52	6.21	—	8.34
Ghirbĕu	7.08	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.23	—	—	9.56
Stana	8.12	—	—	10.16
Huiedinŭ	8.12	7.14	--	11.04
Ciucia	8.52	7.43	—	12 17
Bucia	9.10	—	—	12.47
Bratca	9.29	—	—	1.21
Rév	9.41	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	10 24	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	10.43	—	—	3.38
Várad-Velințe	10.53	—	—	3.54
Oradia-mare (	11.—	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	11.15	9.18	10.55	—
P. Ladány	1.09	10.38	1.23	—
Szolnok	3.29	12.20	3.24	5.17
Buda-pesta	6.38	12.20	10.05	5.25
Viena (	—	2.15	2.15	10.—
Viena (	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	2 02	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	- -
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu (	—	10.28	5.05	6.43	--
Clușiu (	10.45	—	—	7.03	—
Apahida	11.14	—	—	7.26	—
Ghiriș	1.06	—	—	8.51	—
Cucerdea (	—	—	—	9.31	—
Cucerdea (	2.01	—	—	9.43	—
Uióra	2.10	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.19	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.33	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3 35	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	4.09	—	—	11.28	- -
Blașŭ	4.29	—	—	11.44	—
Micăsasa	5.08	—	—	12.18	—
Copșa mic.	5.45	—	—	12.36	--
Mediașŭ	6.06	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	6.45	—	--	1.56	6.40
Sigișóra	7.40	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	8.07	—	—	3.02	8.01
Homorod	10.05	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	11.02	—	—	5.30	11.02
Apatia	11.37	—	—	6.03	11.37
Feldióra	12.14	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ (	1.09	—	—	7.14	1.09
Brașovŭ (	1.55	5.45	—	—	1.50
Timișŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ (	3.28	6.47	—	—	3.23
Predealŭ (	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4.53
Szolnok (	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
Szolnok (	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	--	9.28
Gurasada	7.43	--	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1.35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.